

Les vides de Louis Drax - Liz Jensen

Les vides de Louis Drax es compon de capítols narrats de manera alternada per dos personatges: el nen Louis Drax i el neuròleg que se'n fa càrrec, Pascal Dannachet. Els capítols que corresponen a Louis són directes, estranys, de vegades brillants. De mica en mica anem descobrint que es troba en estat de coma. Pel que fa a Pascal, el neuròleg, travessa certes dificultats conjugals. Aquests dos personatges en crisi són les úniques fonts d'informació que tindrem al llarg del llibre.

Louis és un nen de nou anys amb un quocient intel·lectual molt elevat. El que el caracteritza, però, és la propensió a sofrir accidents que poden esdevenir mortals (d'aquí el títol del llibre). D'altra banda, la seva lucidesa és notòria. Vegem què explica sobre la seva mare: "Plora com a mínim un cop al dia, i a vegades dos, perquè no és fàcil ser la mare d'un nen pertorbat". La mare és un element clau de la novel·la, però l'autora no ens deixa accedir als seus pensaments, ni a cap altre tret dels de Louis i Pascal, pacient i doctor, tots dos enamorats -a la seva manera- de la mare. Heus aquí l'arquitectura del thriller, que permet la disseminació de pistes, la confecció d'hipòtesis successives en el lector i la sorpresa final. Ara bé: ¿hi ha cap repte més difícil que vehicular els pensaments d'un nen d'aquestes característiques quan es troba en coma?

Per arrodonir la novel·la, Liz Jensen (Oxfordshire, 1959) hi afegeix més personatges secundaris: un parell de psicòlegs, una detectiu, l'àvia de Louis, la dona de Pascal. Tots plegats ens permeten acostar-nos al cor de la qüestió, que no és sinó l'accident que ha prostrat Louis al llit, i també el fet extraordinari que de tant en tant aconsegueixi sortir de l'estat de coma, al marge de les pautes de comportament habituals en els éssers vegetatius. L'accident, en tot cas, forma part d'una sèrie d'esdeveniments que anirem desentranyant en el moment adequat. El rerefons és certament complex: problemes de parella, sí, però també una violació, una adopció, un trencament, un assassinat.

És difícil dilucidar quin és el tema de *Les vides de Louis Drax*. Inicialment sembla una novel·la sobre l'esperança, sobre les circumstàncies que fan que conservem o perdem la confiança en circumstàncies difícils. Després fa l'efecte que tot gira a l'entorn de l'acceptació del destí, de la facilitat amb què ens adaptem als revolts biogràfics més imprevisibles. A continuació apareixen qüestions de fons més fosques: l'ambigua compassió que sentim davant personatges repetidament fuetejats per la vida, la redempció a què aspirem després d'algun fet que ens fa sentir culpables, la fúria que

senten els dèbils pels qui els oprimeixen. Però res no és el que sembla, ja que a l'últim el tema és encara més obscur que tot això: l'odi als fills. Sí, ni més ni menys que l'odi que ara i adés substitueix l'amor, les relacions sadomasoquistes que algunes mares estableixen amb els seus fills sota el paraigua de la protecció, i la manera com ells miren de complaure-les, a la seva manera retorçada i febril. Perquè, ens ve a dir Liz Jensen, hi ha poques distàncies tan fàcils de franquejar com la que separa la sobreprotecció del crim. Potser és aquest el tema del llibre: el perill de no saber graduar la vigilància que exercim sobre els fills, el control ferri amb què ens collen les mares (en aquest llibre, com en tants altres, els pares es mantenen en segon pla, i sembla que només són útils per prendre decisions precipitades i quasi sempre errònies). Cada família estableix uns hàbits i unes normes pròpies, que poden comportar una certa tendència a la perversió. La família Drax en té unes quantes de sinistres: la norma anomenada No Diguis Res, l'hàbit del Treball Emocional o el truc de la Veu de Gel. Però el pitjor de tot és el Dret de Disposició, que no explicarem aquí perquè algun lector s'indignaria, i tindria tota la raó de fer-ho.

Liz Jensen tria un espai tan literàriament connotat de placidesa com la Provença per situar-hi aquest llibre angoixant. Precisament en un bosc de Provença, cap al final de la novel·la, hi té lloc una de les escenes més opressives que he llegit en els últims temps, més encara que les que es desenvolupen a la sala de l'hospital on reposen les "carcasses humanes", més encara que l'accident que converteix Louis en un ésser vegetatiu.

Les vides de Louis Drax és per ara la cinquena novel·la de Liz Jensen (Oxfordshire, 1959), filla de pare danès i mare anglo-marroquina. Insistim una vegada més, ara que se'ns acaba l'espai, en com aconsegueix fer versemblant la veu d'un nen que es troba en coma: la de l'inoblidable Louis Drax, cruel i innocent, "que encara pot ser que torni d'aquella regió immensa i desconeguda que hi ha sota la superfície de les coses".